

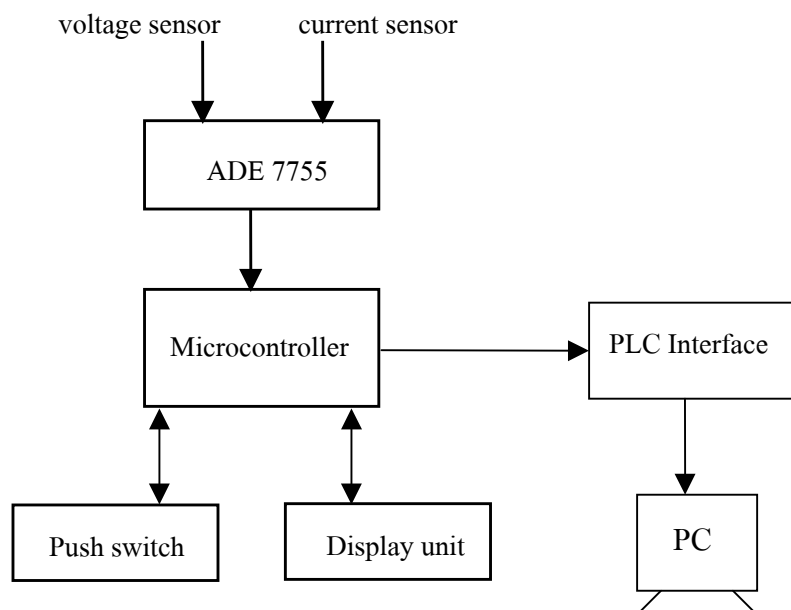
บทที่ 3

การออกแบบส่วนตรวจวัดค่าพลังงานไฟฟ้า

จากความรู้พื้นฐานของการทำงานของมาตรวัดกิโลวัตต์-ชั่วโมงทั่วไป มีโครงสร้างเป็นแบบขดลวดจานหมุน นำไปสู่แนวทางในการออกแบบมาตรวัดแบบโซลิตสแตต ซึ่งมาตรวัดประเภทนี้มีความเที่ยงตรงและแม่นยำในการทำงาน เนื่องจากการทำงานไม่มีความล้าของวัสดุในทางกล และเพิ่มขีดความสามารถในการตรวจสอบการใช้พลังงานไฟฟ้าในแต่ละส่วน โดยมีการแสดงค่าพลังงานไฟฟ้ามายังเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล เป็นตัวเก็บข้อมูลของมาตรวัดแต่ละตัว โดยส่งผ่านข้อมูลทางสายส่งกำลังไฟฟ้า (Power line carrier-PLC) ซึ่งในบทนี้ จะอธิบายขั้นตอนต่างๆ ในการออกแบบและการพัฒนามาตรวัดพลังงานไฟฟ้าแบบรวมศูนย์ โดยผ่านทางเครือข่ายไฟฟ้ากำลังหลัก ซึ่งในงานวิจัยนี้ได้แบ่งการทำงานเป็น 2 ส่วน คือการออกแบบมาตรวัดพลังงานไฟฟ้าและการประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลเป็นตัวเก็บข้อมูลของมาตรวัดแต่ละตัว ในส่วนของมาตรวัด ได้พิจารณาใช้วงจรรวมสำเร็จรูปของบริษัท ANALOG DEVICES เบอร์ ADE 7755 และส่วนประมวลผลพลังงานไฟฟ้าแสดงการใช้พลังงานไฟฟ้าที่มาตรวัดแต่ละตัว โดยส่งผลมายังเครื่องคอมพิวเตอร์ ซึ่งใช้ภาษา Visual basic ในการเขียนโปรแกรมประยุกต์บนคอมพิวเตอร์ซึ่งจะแสดงข้อมูลต่าง ๆ อาทิ บันทึกค่าพลังงานไฟฟ้า, อัตราการรับ ส่ง ข้อมูล (Baud rate) ,การตรวจสอบข้อมูล (Cheak parity) ท้ายบท สรุปถึงโครงสร้างของระบบการทำงานของมาตรวัด เพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจระบบมาตรวัดพลังงานไฟฟ้าแบบรวมศูนย์มากยิ่งขึ้น

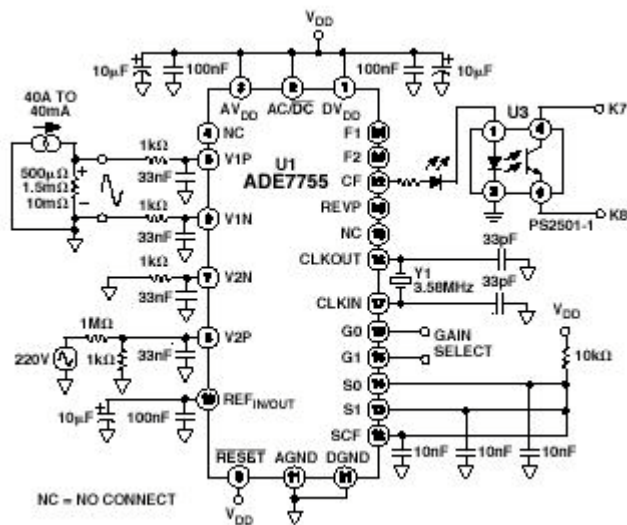
3.1 การทำงานของมาตรวัดกิโลวัตต์-ชั่วโมง

จากการศึกษาหลักการทำงานและองค์ประกอบต่างๆ ของมาตรวัด ทำให้สามารถนำหลักการมาใช้ในการออกแบบตัวตรวจวัดพลังงานไฟฟ้า ดังภาพประกอบ 3-1

ภาพประกอบ 3-1 แผนผังเครื่องตรวจวัดค่าพลังงานไฟฟ้า

ลักษณะจุดเด่นของวงจรสำเร็จรูป ADE 7755 ซึ่งเป็นวงรวมสำหรับแปลงค่าผลคูณของสัญญาณแรงดันและสัญญาณกระแสให้เป็นความถี่ (Product-to-frequency converter) สำหรับการคำนวณค่าพลังงาน โดยใช้อัตราการชั่งตัวอย่าง 900,000 ตัวอย่างต่อวินาที แปลงค่าเป็นสัญญาณดิจิทัล 16 บิต ด้วยกระบวนการซิกมา-เดลต้า ซึ่งภายในบรรจุวงจรกรองสัญญาณไว้แล้ว โดยโครงสร้างภายในของ ADE 7755 จะมีค่าการตรวจวัดที่มีความแม่นยำสูง ตามมาตรฐานของ IEC 687/1036 โดยมีค่าความคลาดเคลื่อนของการวัดน้อยกว่า 0.1 % โดยการออกแบบสำหรับการวัดแรงดัน 220 โวลต์ ที่ความถี่ 50 เฮิร์ตซ์ พิกัดกระแส 45 แอมแปร์ (3.3 กิโลวัตต์-ชั่วโมง) ให้ผลการวัด 100 ให้ผลการวัด 100 พัลส์ต่อกิโลวัตต์-ชั่วโมง (PPKWHR) ในการดำเนินงานจะทำการชั่งตัวอย่างสัญญาณแรงดันผ่านช่องสัญญาณ 2 และชั่งตัวอย่างกระแสผ่านทางช่องสัญญาณ 1 ซึ่งภาพประกอบ 3-2 แสดงถึงส่วนตรวจวัดค่าพลังงานไฟฟ้า โดยใช้วงจรเบอร์ ADE 7755 และภาพประกอบที่ 3-3 แสดงถึงการวางขาและขนาดของวงจรเบอร์ ADE 7755

ภาพประกอบ 3-2 ส่วนตรวจวัดค่าพลังงานไฟฟ้าโดยใช้จรรยาเบอร์ ADE 7755

(ที่มา: www.analog.com/ADE7755)

คำนวณความถี่ต่อกิโลวัตต์-ชั่วโมง

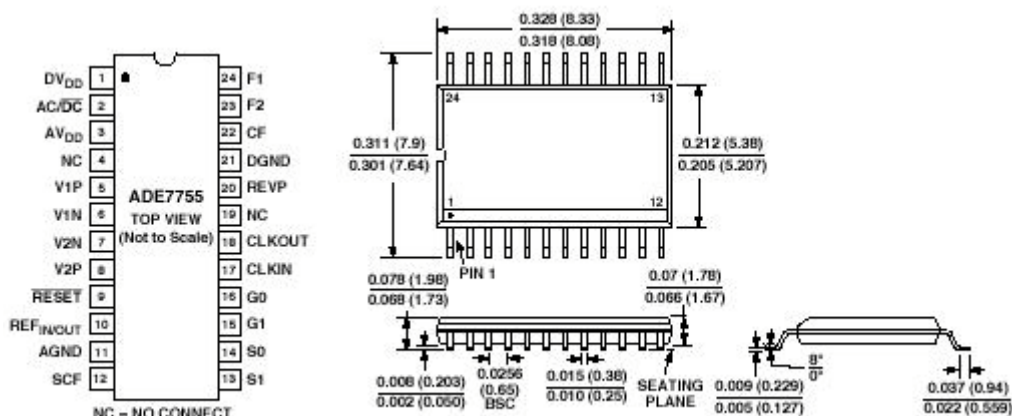
$$100 \text{ PPKHWR} = \frac{100 \text{ Pulses}}{(3,600 \text{ sec})(1 \text{ kW} - h)}$$

$$= 0.02777 \text{ Hz/kW}$$

ดังนั้นที่พิกัด 3.3 กิโลวัตต์-ชั่วโมง จะให้สัญญาณที่ขาออกในเวลา 1 ชั่วโมงเป็น

$$f = (0.0277 \text{ Hz/kW})(3.3 \text{ kW})$$

$$f = 0.0196 \text{ Hz}$$

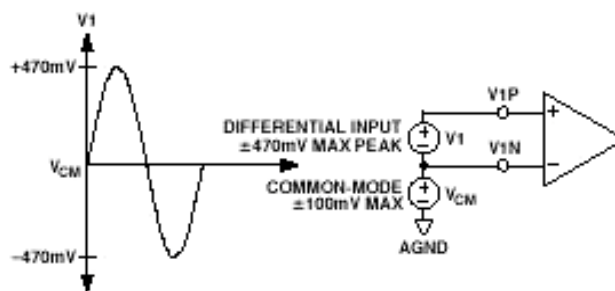

ภาพประกอบ 3-3 การวางขาและ ขนาด

(ที่มา: www.analog.com/ADE7755) (ที่มา: www.analog.com/ADE7755)

3.1.1 สัญญาณกระแส (Current signal)

เป็นสัญญาณแรงดันในรูปของสัญญาณกระแสซึ่งต่อเข้าทางด้านช่อง V1(Channel 1) ของ วงจรสำเร็จรูป ADE 7755 โดยแรงดันไฟฟ้าที่ใช้งานมีค่าสูงสุดไม่เกิน ± 470 มิลลิโวลต์ โดยเปรียบ เทียบแรงดันอินพุต ที่เข้าระหว่างขา V1P และ V1N ดังภาพประกอบ 3-4

ภาพประกอบ 3-4 สัญญาณกระแส ช่องสัญญาณ V1

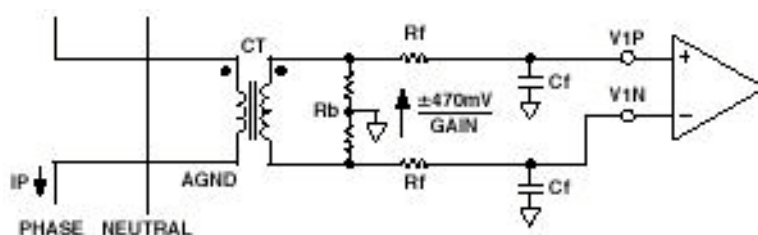
(ที่มา: www.analog.com/ADE7755)

โดยที่ค่าแรงดันสูงสุดของช่องสัญญาณ V1 นี้ต้องไม่เกิน ± 470 มิลลิโวลต์ หรือประมาณ 330 มิลลิโวลต์ ของแรงดันประสิทธิผลและที่ช่องสัญญาณ V1 นี้สามารถเลือกใช้อัตราขยาย (Programmable gain amplifier) ได้ 4 ค่า ซึ่งในการออกแบบสัญญาณกระแสได้ใช้ค่า Gain = 1 ดังตารางที่ 3-1

ตารางที่ 3-1 อัตราขยายในการออกแบบสัญญาณกระแส
(ที่มา: www.analog.com/ADE7755)

G1	G0	Gain	Maximum Differential Signal
0	0	1	± 470 mV
0	1	2	± 235 mV
1	0	8	± 60 mV
1	1	16	± 30 mV

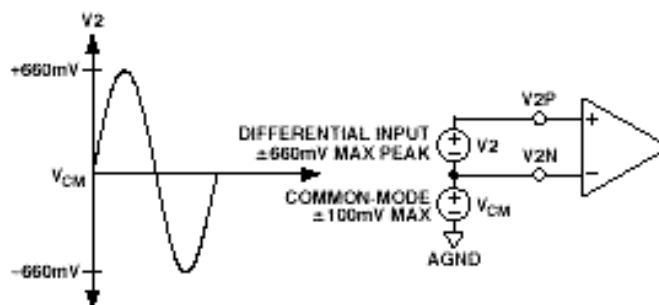
ในส่วนของสัญญาณกระแสที่ช่องสัญญาณ 1 (Channel 1) ทำการออกแบบโดยใช้แกนเฟอร์ไรท์ มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางวงนอก 28 มิลลิเมตร เส้นผ่าศูนย์กลางวงใน 14 มิลลิเมตร มีความหนาของแกน 10 มิลลิเมตร โดยใช้ลวดเบอร์ 42 พันรอบแกนจำนวน 500 รอบ โดยทำการทดลองเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างกระแสและแรงดัน โดยใช้ค่าความต้านทาน 5 โอห์ม ดังภาพประกอบ 3-5 รูปแบบวงจรสัญญาณกระแส

ภาพประกอบ 3-5 รูปแบบวงจรสัญญาณกระแส
(ที่มา: www.analog.com/ADE7755)

3.1.2 สัญญาณแรงดัน (Voltage Channel)

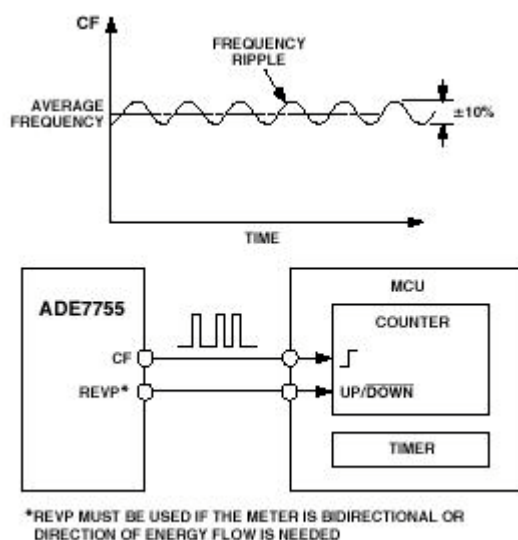
เป็นสัญญาณแรงดันซึ่งต่อเข้าทางด้านช่อง V2(Channel 2) ของ วงจรสำเร็จรูป ADE 7755 โดยแรงดันไฟฟ้าที่ใช้งานมีค่าสูงสุดไม่เกิน ± 660 มิลลิโวลต์ โดยเปรียบเทียบแรงดันอินพุท ที่เข้าระหว่างขา V2P และ V2N ดังภาพประกอบ 3-6

ภาพประกอบ 3-6 สัญญาณแรงดัน ช่องสัญญาณ V2

(ที่มา: www.analog.com/ADE7755)

การเชื่อมต่อระหว่างวงจรถ่ายรูป ADE7755 เข้ากับไมโครคอนโทรลเลอร์เพื่อทำการประมวลผลพลังงานไฟฟ้าโดยต่อเอาต์พุตเข้าที่ขา CF (Calibration Frequency Logic Output) ดังภาพประกอบ 3-7

ภาพประกอบ 3-7 การประยุกต์ใช้ไมโครคอนโทรลเลอร์ในการตรวจวัดพลังงานไฟฟ้า

(ที่มา: www.analog.com/ADE7755)

3.2 ไมโครคอนโทรลเลอร์

ในขั้นตอนการใช้ไมโครคอนโทรลเลอร์เพื่อเชื่อมต่อกับ ADE 7755 ได้พิจารณาใช้ไมโครคอนโทรลเลอร์ เบอร์ 16F877 ของบริษัท Microchip technology ซึ่งติดตั้งอยู่บนบอร์ดไมโครคอนโทรลเลอร์สำเร็จรูป V-10 ของบริษัทที่ที่จำกัด และเพิ่มเติม DS1307 ของบริษัท Dallas semi conductor โดยสามารถเก็บรักษาข้อมูลเกี่ยวกับเวลา (RTC) ไว้ได้ในขณะไฟดับ โดยใช้แบตเตอรี่แบคอัพขนาด 3 โวลต์ และสามารถเขียนหรืออ่านข้อมูลจาก RTC ด้วยสายสัญญาณ 2 เส้น (I²C) ส่วนแสดงผลเป็นจอผลึกเหลว (LCD) ชนิด 16 ตัวอักษร 2 บรรทัด โดยคุณสมบัติที่น่าสนใจของ CP-PIC877 V1 มีดังนี้คือ

คุณสมบัติทางเทคนิคของบอร์ด CP-PIC877 V1

- ใช้ CPU PIC 16F877 RUN 4 MHZ
- ON CHIP FLASH PROGRAM MEMORY 8K x 14 WORDS
- ON CHIP 368 BYTES RAM / 256 BYTES EEPROM
- 31 BIT I/O PORT ใช้งานของ CPU บนบอร์ด CP-PIC877 V1.0 (34 PIN I/O ET-BUS)
- PORT แบบ SPI , I2C , RS232 ,RS422/485 (OPTIONS)
- กระแสสำหรับทำการซิงค์/ซอร์สสูงสุด (HIGH SINK / SOURCE CURRENT) 25 MA
- TWO CAPTURE , COMPARE , PWM MODULES
- ระบบ RTC ใช้ชิพ DS1307 (OPTIONS)
- Serial EEPROM 24XX (OPTIONS)
- POWER ON RESET/WATCHDOG TIMER
- A-TO-D ขนาด 10 BIT 8 CH (On Chip)
- LCD PORT 14 PIN ET-BUS ... สำหรับ LCD แบบตัวอักษร
- 7805 POWER SUPPLY ON BOARD
- PCB SIZE CP-PIC877V1.0 12 x 8.5 cm

3.3 การเชื่อมต่อ PIC16F877 กับโมดูล LCD แบบอักขระ

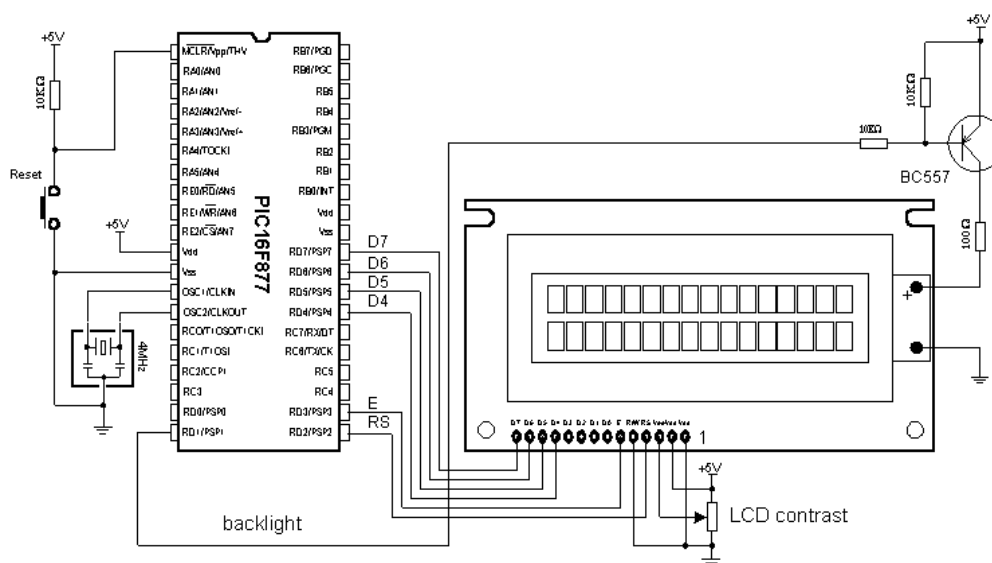
ในโมดูล LCD จะมีส่วนประกอบหลักๆ 3 ส่วนคือ

3.3.1 ตัวแสดงผล(Display) ภายในเป็นผลึกเหลวที่สามารถแสดงผลให้เห็น โดยอาศัยแสงจากนอก ดังนั้นจึงต้องมีมุมในการมองข้อมูลที่แสดงผลบนจอ LCD

3.3.2 ตัวควบคุม (Controller) เป็นตัวรับข้อมูลจากอุปกรณ์ภายนอกมาควบคุมการทำงานของโมดูล LCD เช่น ลบจอภาพ แสดงตัวอักษร หรือเลื่อนเคอร์เซอร์ เป็นต้น ตัวควบคุมนี้ใช้ชิปควบคุมโดยเฉพาะ ชิปที่นิยมใช้คือ เบอร์ HD44780 และ HD61830 โดย HD44780 จะควบคุม LCD แบบอักขระ ส่วน HD61830 ใช้ควบคุม LCD แบบกราฟิก

3.3.3 ตัวขับ(Driver) เป็นตัวรับสัญญาณจากตัวควบคุมมาขับให้ตัวแสดงผลแสดงข้อมูลตามที่กำหนด ชิปที่ใช้ทำหน้าที่เป็นตัวขับนี้ได้แก่ เบอร์ HD44100H และ MSM5259 เป็นต้น

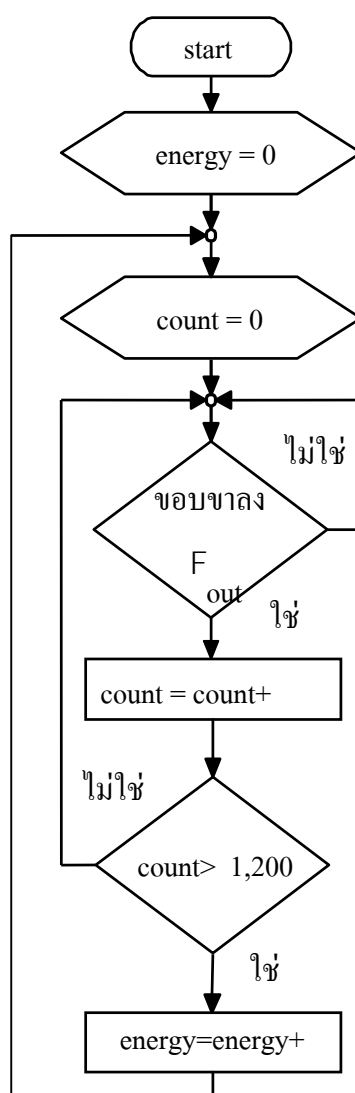
ในการเขียนข้อมูลเพื่อควบคุมให้โหมด LCD แสดงผลตามที่ต้องการ ต้องส่งคำสั่ง (instruction) แล้วกำหนดโหมดการทำงานให้แก่โมดูล LCD ก่อนจากนั้นจึงค่อยส่งข้อมูล (data) ที่ต้องการแสดงผล เนื่องจากบัสข้อมูลของโมดูล LCD มี 8 เส้น คือ D0-D7 และใช้เป็นทางผ่านของทั้งคำสั่งและข้อมูล ดังนั้นในการส่งคำสั่งและข้อมูลจึงต้องอาศัยการกำหนดสัญญาณลอจิกที่ขา RS ถ้าหากที่ขา RS ได้ลอจิก “0” คือข้อมูลที่ป้อนให้แก่โมดูล LCD ขณะนั้นเป็นคำสั่ง ในทางตรงข้ามหากที่ขา RS ได้ลอจิก “1” ข้อมูลที่ป้อนให้ขณะนั้นเป็นข้อมูลที่ใช้ในการแสดงผล ภาพประกอบที่ 3-8 แสดงวงจรเชื่อมต่อไมโครคอนโทรลเลอร์ PIC16F877 กับโมดูล LCD แบบอักขระในโหมด 8 บิต

ภาพประกอบ 3-8 การต่อโมดูล LCD เข้ากับไมโครคอนโทรลเลอร์ PIC16F877 ขนาด 8 บิต

3.4 โปรแกรมนับสัญญาณพัลส์

ในส่วนของการเขียนโปรแกรมเพื่อควบคุมการทำงานตัวนับหมายเลข 0 (Counter 0) ภายในไมโครคอนโทรลเลอร์ ซึ่งทำการควบคุมให้นับทำงานในโหมด 2 และรับสัญญาณกระตุ้นจากขา Fout ของ ADE7755 ซึ่งทำการนับที่ขอบขาของพัลส์ และอาศัยการขัดจังหวะของตัวนับ 1,200 พัลส์ ในการเก็บบันทึกค่าพลังงานไฟฟ้าทุกๆ 0.1 กิโลวัตต์-ชั่วโมง ดังภาพประกอบ 3-9

ภาพประกอบ 3-9 แผนภูมิการแปลงผล พลังงานจากสัญญาณพัลส์

3.5 การสร้างฐานเวลาจริง

อาศัยการสร้างฐานเวลานาฬิกาจริงด้วยวิธีทางซอฟต์แวร์ โดยอาศัยการวนรอบ (loop) และการใช้ตัวแปรนับหมายเลข 2 (Counter2) ภายในตัวไมโครคอนโทรลเลอร์ วิธีนี้มีข้อดีคือประหยัดพอร์ตในการติดต่อทางฮาร์ดแวร์, มีความเร็วในการทำงานสูง (ถ้าทำการนับโดยอาศัยหน่วยความจำสแต็กและการขัดจังหวะ) และทำการติดต่อใช้งานได้ง่าย แต่มีข้อเสียคือไมโครคอนโทรลเลอร์จะเสียเวลาช่วงหนึ่งในการควบคุมการนับและตรวจสอบเงื่อนไขต่าง ๆ ซึ่งขณะนี้อยู่ในช่วงการทดสอบโปรแกรมในการใช้งานจริง โดยที่ผ่านมายังไม่พบปัญหาแต่อย่างใด

ซึ่งสามารถทำได้โดยอาศัยคำสั่งการตรวจสอบเงื่อนไขและการกระโดด สร้างวงรอบ (Loop) เพื่อทำการนับและหน่วงเวลาจนถึงช่วงเวลาที่กำหนดไว้

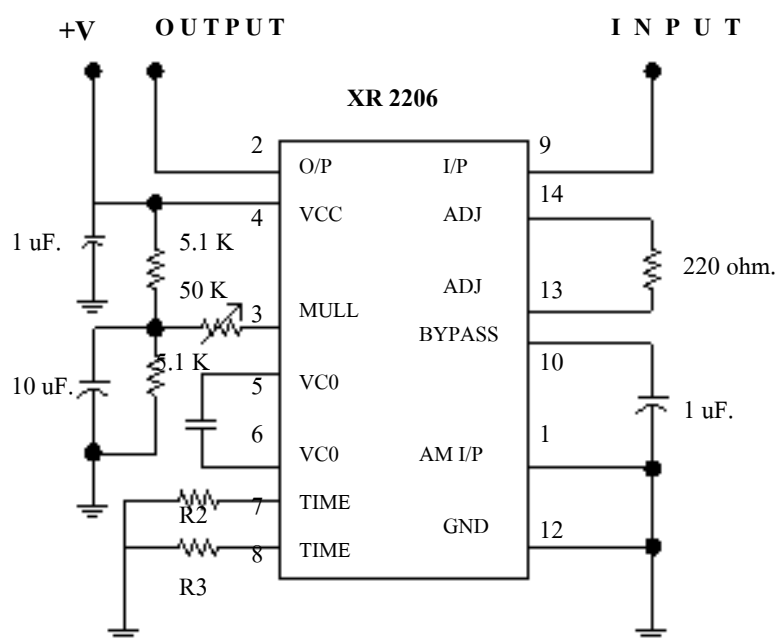
$$\text{ช่วงเวลาของ 1 วนรอบ} = \frac{\text{จำนวนพัลส์ในวงรอบแมชชีนทั้งหมด}}{\text{ความถี่คริสตัลของระบบหรือความเร็วสัญญาณนาฬิกาของระบบ}}$$

ดังนั้นหากกำหนดให้แต่ละ 1 วนรอบย่อยมีเวลาในการทำงานเท่ากับ 1 วินาทีได้ เมื่อทำการนับครบ 60 ครั้ง จะได้เวลาเท่ากับ 1 นาที, เมื่อทำการวนรอบการนับนาทีครบ 60 ครั้ง จะได้เวลาเท่ากับ 1 ชั่วโมง และเมื่อทำการวนรอบการนับชั่วโมงครบ 24 ครั้ง จะได้เวลาเท่ากับ 1 วัน ดังนั้นถ้าทำการกำหนดการตรวจสอบเงื่อนไขต่าง ๆ เป็นลำดับต่อเนื่องกันไป จะสามารถได้รับค่าเวลาฐานนาฬิกาปัจจุบันในที่สุด สำหรับคุณสมบัติโดยทั่วไปของโปรแกรม RTC ที่สร้างขึ้นมาเป็นดังนี้

- สามารถให้เอาต์พุตเป็น วินาที, นาที, ชั่วโมง, วัน, วันที่, เดือน และปีพุทธศักราชได้
- สามารถปรับเปลี่ยนลำดับวันที่ได้ถูกต้องในปีอธิกสุรทินโดยอัตโนมัติ
- สามารถนำเอาค่าต่าง ๆ ในการนับไปตั้งเป็นเงื่อนไขการทำงานต่าง ๆ ได้ง่าย

3.6 การผสมสัญญาณผ่านทางสายไฟฟ้า

3.6.1 FSK มอดูเลเตอร์ สัญญาณควบคุมที่ผ่านวงจรตัวเชื่อมโยง จะเป็นสัญญาณดิจิทัลคือมีค่าเป็นลอจิก “0” กับ “1” เท่านั้น แต่สัญญาณที่ต้องการใช้ในการผสมสัญญาณผ่านทางสายไฟฟ้าเอซี นั้นต้องเป็นสัญญาณความถี่ที่มีความแตกต่างกันอยู่ 2 ความถี่ ดังนั้นจะต้องทำการเปลี่ยนสัญญาณดิจิทัลให้เป็นความถี่ก่อน โดยการใช้วงจร FSK มอดูเลเตอร์ เพื่อจะแปลงสัญญาณดิจิทัลให้เป็นรหัส FSK(FREQUENCY SHIFT KEYING) เพื่อความเหมาะสมในการผสมสัญญาณเข้าไปในสายไฟฟ้า ซึ่งมีสัญญาณรบกวนมาก และเป็นสายธรรมดาที่มีแบนด์วิดท์แคบมาก ซึ่งหัวใจการทำงานภาคนี้อยู่ที่ไอซี เบอร์ XR-2206 โดยมีวงจรดังภาพประกอบ 3-10

ภาพประกอบ 3-10 แสดงวงจร FSK มอดูเลเตอร์

สูตรในการคำนวณหาค่า R และ C ของ XR-2206

$$f_1 = 1/(R_1 C) \quad (1)$$

และ $f_2 = 1/(R_2 C) \quad (2)$

เมื่อ f_1 คือความถี่เอาท์พุท เมื่ออินพุทเป็น “1” (MARK)

f_2 คือความถี่เอาท์พุท เมื่ออินพุทเป็น “0” (SPACE)

R_1 คือค่า R ที่ขา 7

R_2 คือค่า R ที่ขา 8

C คือค่า C ที่ต่ออยู่ระหว่างขา 5 และ 6

โดยกำหนดให้ $f_1 = 1,200 \text{ Hz}$.

$f_2 = 2,200 \text{ Hz}$.

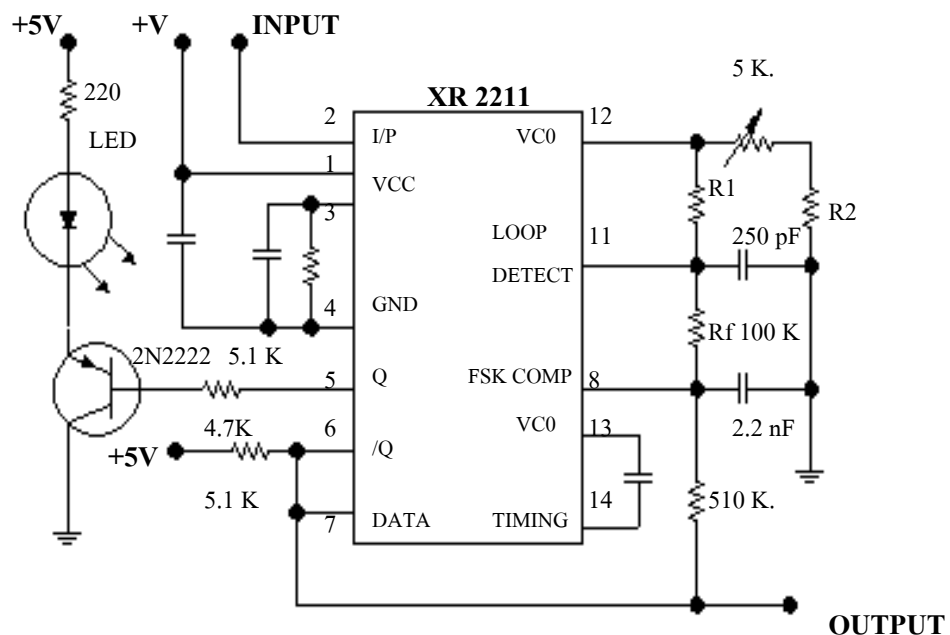
$C = 1 \text{ nF}$

ดังนั้นจะได้ $R_1 = 833.33 \text{ Kohms}$.

$R_2 = 454.54 \text{ Kohms}$.

3.6.2 FSK ดีมอดูเลเตอร์

สัญญาณที่ออกมาจากภาค FSK ดีมอดูเลเตอร์ นี้จะเป็นสัญญาณ FSK ที่มีลักษณะสัญญาณเหมือนกับสัญญาณที่ออกมาจากภาคส่ง ก่อนที่จะนำมาเข้าสู่วงจร FSK DEMODULATOR โดยใช้ ไอซี XR-2211 เป็นหัวใจในการทำงาน สัญญาณ FSK ก็จะถูกเปลี่ยนกลับไปเป็นสัญญาณดิจิทัลอนุกรม ซึ่งก็คือข้อมูลที่ได้ออกมาจากภาคเข้ารหัสนั่นเอง ดังภาพประกอบ 3-11

ภาพประกอบ 3-11 แสดงวงจร FSK ดีมอดูเลเตอร์

สูตรการคำนวณของ XR-2211

$$f_0 = (f_1 + f_2) / 2 \text{ Hz.} \quad (3)$$

$$C_0 = 1 / (R_0 f_0) \text{ Hz.} \quad (10 \text{ K} < R_0 < 100 \text{ K}) \quad (4)$$

เมื่อ

C_0 คือ ค่า C ที่ต่ออยู่ระหว่างขา 13 และ 14

R_0 คือ ค่า R ที่ต่อกับขา 12 และกราวด์

C_f คือ ค่า C ที่ต่อกับขา 8 และกราวด์

ดังนั้นสามารถคำนวณได้ดังนี้

$$\begin{aligned} f_0 &= (1,200 + 2,200) / 2 \\ &= 1,700 \text{ Hz.} \end{aligned} \quad (5)$$

$$C_0 = 0.027 \text{ uF.}$$

$$\begin{aligned} R_0 &= 21,786 \text{ ohms.} \\ &= 21.786 \text{ Kohms.} \end{aligned} \quad (6)$$

$$\begin{aligned} C_f &= 3 / 1,200 \\ &= 0.0025 \text{ uF.} \end{aligned} \quad (7)$$

สำหรับค่า R_0 ใช้ค่า 18 kohm ต่ออนุกรมกับ VR 5 kohms

3.6.3 ตัวส่งสัญญาณเอฟ เอส เค (FSK Transmitter)

ในสัญญาณแบบไบนารี เอฟ เอส เค (Binary FSK) ความถี่พาหะ (Carrier Frequency) จะถูกเลื่อนไปด้วยค่าข้อมูลในรูปเลขฐานสอง (Binary Data Input) ดังนั้นเอาต์พุตของ เอฟ เอส เค

มอดูเลเตอร์ (FSK Modulator) จึงมีลักษณะเป็นสเต็ปฟังก์ชัน (Step Function) ในรูปของความถี่ เมื่อสัญญาณแบบไบนารีที่ถูกป้อนเข้ามาเปลี่ยนจากลอจิก “0” เป็นลอจิก “1” สัญญาณเอาต์พุตของเอฟ เอส เค จะเลื่อนไปมาระหว่างสองความถี่ สถานีรับและสถานีส่งจะใช้ความถี่ต่างกันในการมอดูเลทของสัญญาณลอจิก “0” และสัญญาณลอจิก “1” การดีมอดูเลทต้องให้ตรงข้ามกับความถี่ฝ่ายตรงข้ามที่ส่งมา เช่น โมเด็ม 103 ในกรณีที่ฝ่ายส่ง จะส่งสัญญาณลอจิก “1” ด้วยความถี่ 1,270 Hz. และลอจิก “0” ด้วยความถี่ 1,070 Hz.

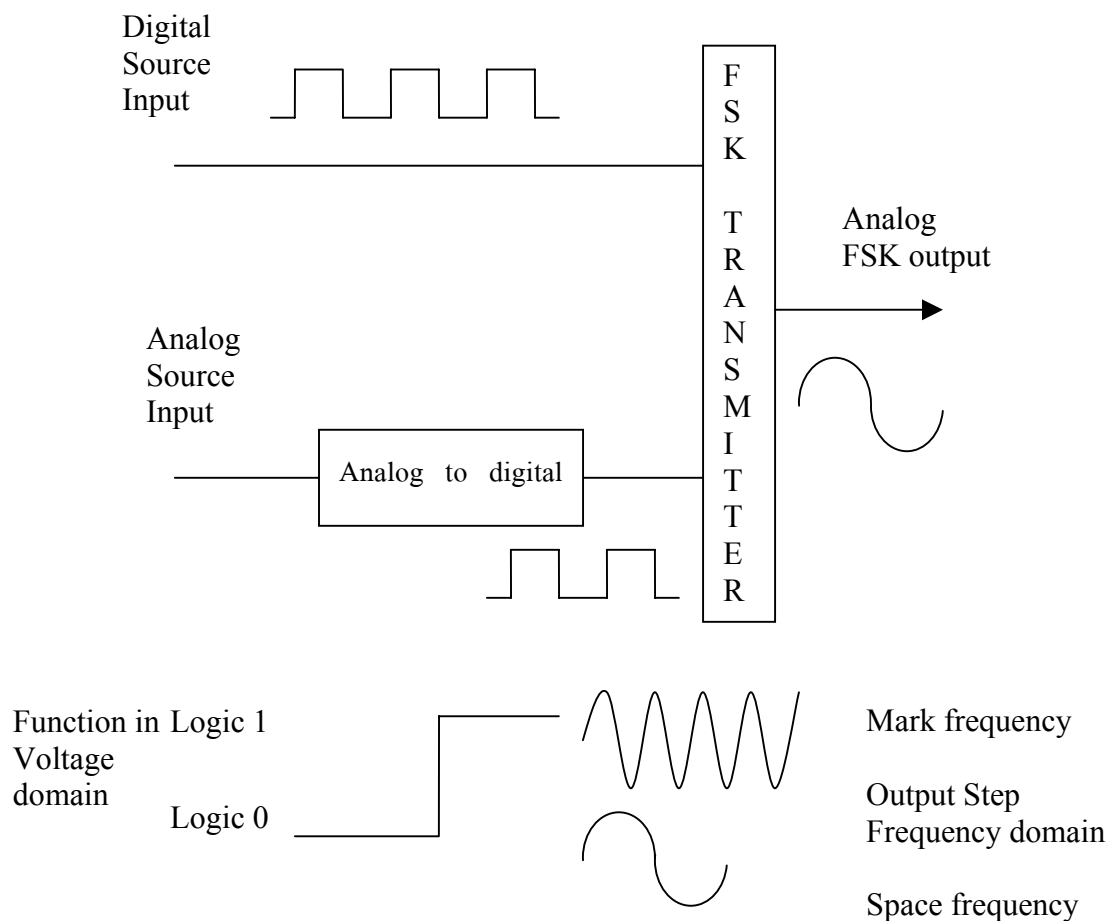
3.6.4 แบนด์วิธ (Bandwidth) ของเอฟ เอส เค

แบนด์วิธเป็นสิ่งสำคัญสิ่งหนึ่งที่ต้องคำนึงถึงเมื่อออกแบบ ตัวส่งเอฟ เอส เค ซึ่งแบนด์วิธของเอฟ เอส เค มีลักษณะเหมือนกับของเอฟเอ็มทั่วไป และสามารถอธิบายได้โดยหลักการคล้ายคลึงกัน ภาพประกอบ 2-10 แสดงถึงเอฟ เอส เค มอดูเลเตอร์ ซึ่งเป็นเครื่องส่งแบบเอฟ เอ็ม แบบหนึ่งโดยใช้ VCO (Voltage Control Oscillator) ความถี่ f_0 ของ VCO จะถูกตั้งให้อยู่ตรงกลางระหว่างความถี่ในสภาวะมาร์ค (Mark) และสเปซ (Space) ถ้าอินพุตอยู่ในสภาวะลอจิก “1” จะทำให้ความถี่ของ VCO ถูกเปลี่ยนจากความถี่ f_0 ไปยังความถี่ของระดับสัญญาณมาร์ค (Mark) และที่อินพุตอยู่ในสภาวะลอจิก “0” ความถี่ของ VCO จะถูกเปลี่ยนไปยังความถี่ของระดับสัญญาณสเปซ (SPACE) ดังนั้นถ้าอินพุตเป็นสัญญาณไบนารี ซึ่งเปลี่ยนจากระดับลอจิก “1” ไปเป็นลอจิก “0” หรือกลับกันความถี่เอาต์พุตของ VCO จะเปลี่ยนไปมาระหว่างความถี่มาร์คและความถี่สเปซ และเนื่องจาก เอฟ เอส เค เป็นรูปแบบหนึ่งของเอฟเอ็ม สูตรของ ดัชนีการมอดูเลชัน (Modulation Index) ของ FSK จึงเหมือนกับของ FM ดังภาพประกอบ 3-12 โดยที่

$$\text{ดัชนีการมอดูเลชัน (MI)} = F/F_a \quad (8)$$

F = Freq. Deviation (Hz.)

F_a = Modulating Frequency (Hz.)

ภาพประกอบ 3-12 ตัวส่งสัญญาณเอฟ เอส เคแบบไบนารี
(ที่มา;ระบบเครือข่ายภายในบ้าน 2,2537)

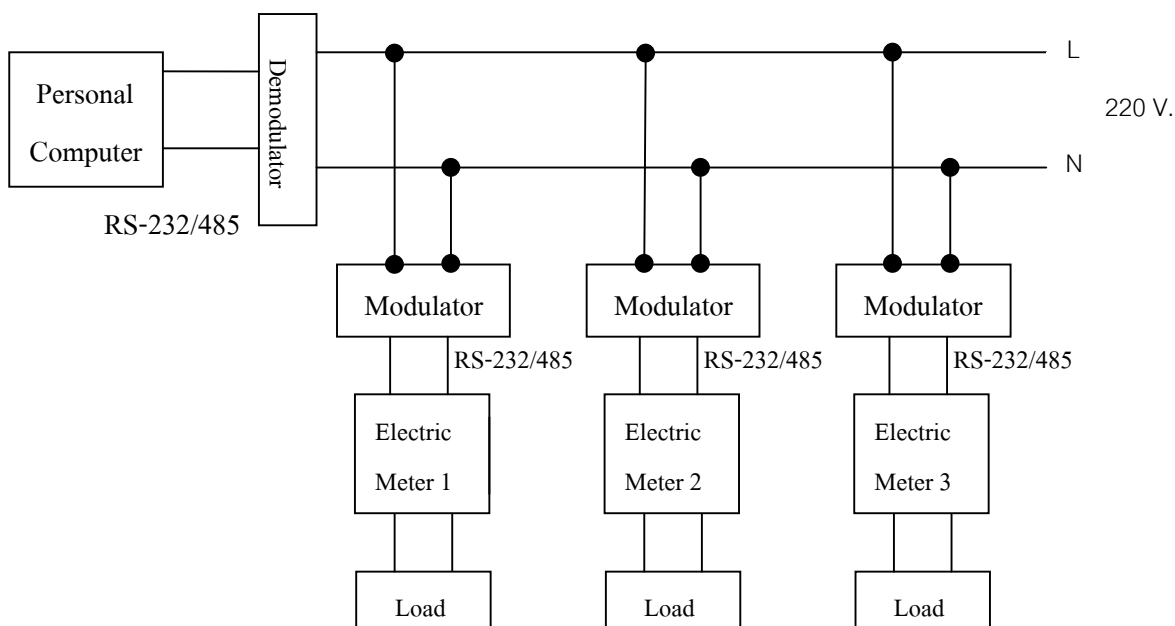
3.6.5 ตัวรับเอฟ เอส เค (FSK Receiver)

วงจรที่ใช้ในการตีความสัญญาณเอฟ เอส เค แบบทวิภาคี คือเฟส ล็อก ลูป (Phase Locked Loop-PLL) เฟส ล็อก ลูป เอฟ เอส เค ตีความสัญญาณ (PPL FSK Demodulator) กับเฟส ล็อก ลูป เอฟ เอ็ม ตีความสัญญาณ (PPL FM Demodulator) จะทำงานในลักษณะเดียวกัน อินพุตที่เข้าเฟส ล็อก ลูป จะเลื่อนไปมา อยู่ระหว่างความถี่ของมาร์คและสเปซ ดังนั้น ค่าคลาดเคลื่อนของแรงดันตรง (DC Error Voltage) ที่เอาท์พุทของตัวเปรียบเทียบเฟส) จะมีค่าแปรตามความถี่ที่เลื่อนไปนี้ แต่เนื่อง

จากมีความถี่อินพุตเพียง 2 ความถี่เท่านั้น โดยค่าหนึ่งจะแทนลอจิก “1” และอีกค่าหนึ่งจะแทนลอจิก “0” เท่านั้น เอาท์พุทจึงมีระดับโวลต์แดงเพียง 2 ระดับเป็นลักษณะของไบนารี ซึ่งเป็นผลจากอินพุทที่เป็นแบบเอฟ เอส เค โดยทั่วไปความถี่ f_0 ของเฟส ล็อค ลูฟ จะถูกทำให้มีค่าเท่ากับ ความถี่ค่ากลาง (Center Frequency) ของเอฟ เอส เค มอดูเลเตอร์ ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงของดิจิเอร์เรอร์ โวลต์แดง จะมีค่าตามการเปลี่ยนแปลงของค่าอินพุทแบบอนาลอก (Analog input) และสมมาตรที่ระดับโวลต์แดงดิจิ 0 โวลต์ แต่เมื่อเทียบกับการมอดูเลชันแบบ FSK หรือ QAM แล้วในแบบเอฟ เอส เค จะมีการผิดพลาดมากกว่า ดังนั้นจึงไม่ใช้งานในระบบที่ต้องการความเร็วสูงมากนัก ราคาต่ำ เช่น ในการส่งข้อมูลผ่านโมเด็มในแบบอะซิงโครนัส (Asynchronous data modems) ซึ่งใช้งานในการส่งข้อมูลแบบอนาล็อกผ่านสายโทรศัพท์

3.7 ส่วนประมวลผลพลังงานไฟฟ้า (Host Computer)

โดยใช้คอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลเป็นตัวเก็บข้อมูลและแสดงผลการใช้พลังงานไฟฟ้าของมาตรวัดแต่ละตัว โดยเชื่อมโยงกับระบบสายส่งกำลังไฟฟ้า (Power line carrier, PLC) สามารถต่อมาตรวัดเข้ากับระบบไฟฟ้าได้ถึง 256 เครื่อง ดังภาพประกอบ 3-13 โดยรูปแบบของโปรแกรมที่ใช้ในการติดต่อกับผู้ใช้งาน เพื่อตรวจสอบสถานะของมาตรวัดแต่ละตัวโดยใช้ภาษา Visual basic ซึ่งจะแสดงข้อมูลต่างๆ อาทิ บันทึกราคาพลังงานไฟฟ้า, อัตราการรับ ส่ง ข้อมูล (Baud rate), การตรวจสอบข้อมูล(Check parity), และสถานะการรับส่งข้อมูล (Rx,Tx, Frame Err)

ภาพประกอบ 3-13 เครื่องตรวจวัดพลังงานไฟฟ้าโดยผ่านทางเครือข่ายไฟฟ้า

3.8 สรุปท้ายบท

เนื้อหาโดยภาพรวมของบทนี้ จะเป็นการออกแบบส่วนตรวจวัดพลังงานไฟฟ้ารวมไปถึงส่วนเชื่อมโยงเครือข่าย ส่วนนี้จะแปลงสัญญาณที่ได้จากส่วนตรวจวัดพลังงานไฟฟ้า เพื่อส่งผ่านข้อมูลบนสายส่งไฟฟ้าและส่วนประมวลผลพลังงานไฟฟ้า ซึ่งส่วนนี้จะใช้คอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล เชื่อมโยงกับระบบ ส่งผ่านข้อมูล ผ่านพอร์ตอนุกรม ส่วนในบทที่ 4 ได้กล่าวถึงวิธีการทดสอบและผลการทดสอบมาตรฐานวัด